

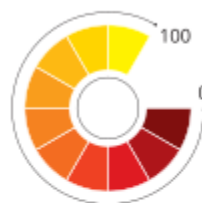
INDEKS PERCEPCIJE KORUPCIJE 2020

O Indeksu percepcije korupcije

- CPI analizira percepciju korupcije u javnom sektoru, te pozicionira 180 zemalja na osnovu 13 nezavisnih studija i anketa stručnjaka i poslovnih subjekata.
- Indeks koristi skalu od 0 do 100, gdje 0 predstavlja najveći mogući stepen korupcije, dok 100 predstavlja potpuno odsustvo korupcije.
- Najbolje zemlje po ovogodišnjem izvještaju su Novi Zeland i Danska sa indeksom od 88. Na samom dnu se nalaze Somalija i Južni Sudan sa CPI 12.
- Region sa najvišim prosječnim indeksom je Zapadna Evropa čiji CPI u prosjeku iznosi 66. Najgori regioni su Podsaharska Afrika sa prosječnim CPI 32 te Istočna Evropa i Centralna Azija sa prosječnim CPI od 36.
- Kao i prethodnih godina, više od dvije trećine zemalja ima ocjenu ispod 50 na ovogodišnjem CPI. Podaci pokazuju da uprkos određenom napretku, većina zemalja još uvijek ne uspijeva efikasno da se uhvati u koštac sa korupcijom.
- Pored slabih ocjena, skoro polovina zemalja stagnira na CPI skoro deceniju. Te zemlje nisu uspjele ni na jedan značajan način da poboljšaju svoje rezultate u borbi protiv korupcije u javnom sektoru.

180 ZEMALJA
RANGIRANO

CPI analizira **percepciju korupcije** te pozicionira **180 zemalja** na osnovu nezavisnih studija i anketa.

**SKALA OD
0 DO 100**

0 predstavlja **najveći mogući stepen korupcije**, dok **100** predstavlja **potpuno odsustvo korupcije**.

Glavne poruke

- 2020. se pokazala kao jedna od najgorih godina u novijoj historiji, sa izbijanjem globalne pandemije COVID-19 i njenim razornim efektima. Zdravstveni i ekonomski uticaj na pojedince i zajednice širom svijeta bio je katastrofalan.
- Kao što je protekla godina pokazala, COVID-19 nije samo zdravstvena i ekonomska već i korupcijska kriza, sa nebrojenim ljudskim žrtvama zbog negativnih efekata korupcije. Izvještaji o korupciji tokom COVID-19 odjeknuli su širom svijeta.
- Hitna reakcija na pandemiju COVID-19 otkrila je ogromne nedostatke u zdravstvenim sistemima i demokratskim institucijama, naglašavajući da se oni koji su na vlasti ili raspolažu javnim resursima često vode sopstvenim interesima umjesto potrebama najugroženijih.
- Kriza COVID-19 pogoršala je demokratski kapacitet država širom svijeta, a neke vlade su iskoristile pandemiju da suspenduju parlamente, izbjegavaju javnu odgovornost, te podstiču nasilje nad neistomišljenicima. Da bi odbranili građanski prostor, civilno društvo i mediji moraju imati uslove da vlade pozivaju na odgovornost.
- Mnoge vlade su drastično zaobilazile ili mijenjale propise iz oblasti javnih nabavki. Užurbane i netransparentne procedure pružaju veliku mogućnost za korupciju i preusmjeravanje javnih resursa.
- Odgovor na COVID-19 razotkrio je negativne posljedice slabog nadzora i neadekvatne transparentnosti. Da bi se osiguralo da resursi stignu do onih kojima je to najpotrebnije organi i organizacije koje se bore protiv korupcije moraju da imaju dovoljno sredstava i nezavisnosti da obavljaju svoje dužnosti.
- Javne nabavke moraju ostati otvorene i transparentne kako bi se spriječile zloupotrebe, identifikuju sukobi interesa i obezbijede pravedne cijene. Objava podataka o trošenju i raspodjeli resursa posebno je relevantna u vanrednim situacijama.
- Vlade bi takođe trebalo da obezbijede pristup pravovremenim i sadržajnim informacijama garantujući pravo na pristup informacijama građanima i interesnim grupama.
- Dugoročni efekti korupcije na zdravstvene sisteme podsjećaju nas da korupcija često pojačava efekte krize. Korupcija je evidentna u svim segmentima borbe protiv COVID-19, od podmićivanja za dobijanje testova, liječenja i drugih medicinskih usluga do javnih nabavki medicinskih sredstava i sveukupne spremnosti za hitne slučajeve.

Preporuke

U cilju smanjenja korupcije i borbe protiv COVID19, Transparency International smatra da je ključno:

OJAČATI INSTITUCIONALNI NADZOR

Odgovor na COVID-19 razotkrio je negativne posljedice slabog nadzora i neadekvatne transparentnosti. Da bi se osiguralo da resursi stignu do onih kojima je to najpotrebnije organi i organizacije koje se bore protiv korupcije moraju da imaju dovoljno sredstava i nezavisnosti da obavljaju svoje dužnosti.

OSIGURATI TRANSPARENTNOST JAVNIH NABAVKI

Javne nabavke moraju ostati otvorene i transparentne kako bi se spriječile zloupotrebe, identifikovao sukob interesa i obezbijede pravedne cijene. Objava podataka o trošenju i raspodjeli resursa posebno je relevantna u vanrednim situacijama.

BRANITI DEMOKRATIJU I ŠTITITI GRAĐANSKI PROSTOR

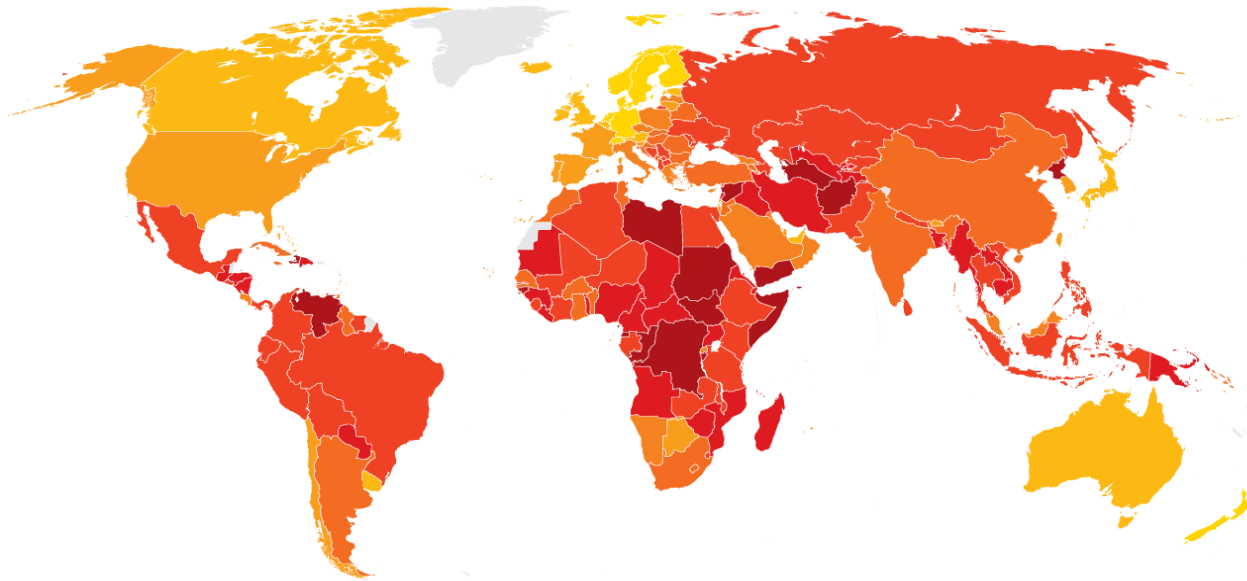
Pandemija je umanjila demokratski kapacitet država širom svijeta, a neke vlade su iskoristile pandemiju da suspenduju parlamente, izbjegavaju javnu odgovornost, te podstiču nasilje nad neistomišljenicima. Da bi odbranili građanski prostor, civilno društvo i mediji moraju imati uslove da vlade pozivaju na odgovornost.

OBJAVLJIVATI PODATKE ČINEĆI IH DOSTUPNIM

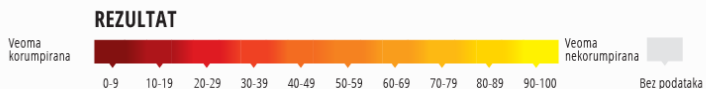
Vlade bi takođe trebalo da obezbijede pristup pravovremenim i sadržajnim informacijama garantujući pravo na pristup informacijama građanima i interesnim grupama.

INDEKS PERCEPCIJE KORUPCIJE 2020

Percipirani nivo korupcije u javnom sektoru u 180 zemalja/teritorija širom svijeta

REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA	REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA	REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA	REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA									
88	Danska	1	67	Sjedinjene Američ. Države	25	54	Ruanda	49	42	Argentina	78	36	Albanija	104	30	Malavi	129	25	Tadžikistan	149
88	Novi Zeland	1	66	Sejšeli	27	53	Grenada	52	42	Bahrein	78	36	Alžir	104	30	Mali	129	24	Honduras	157
85	Finska	3	65	Tajvan	28	53	Italija	52	42	Kina	78	36	Obala Slonovače	104	30	Rusija	129	24	Zimbabve	157
85	Singapur	3	64	Barbados	29	53	Malta	52	42	Kuvajt	78	36	El Salvador	104	29	Laos	134	22	Nikaragva	159
85	Švedska	3	63	Bahami	30	53	Mauricijus	52	42	Solomonova Ostrva	78	36	Kosovo*	104	29	Mauritania	134	21	Kambodža	160
85	Švicarska	3	63	Katar	30	51	Saudijska Arabija	52	41	Benin	83	36	Tajland	104	29	Togo	134	21	Čad	160
84	Norveška	7	62	Španija	32	51	Malezija	57	41	Gvajana	83	36	Vijetnam	104	28	Dominikanska Republika	137	21	Komori	160
82	Holandija	8	61	Koreja, Južna	33	51	Namibija	57	41	Lesoto	83	35	Bosna i Hercegovina	111	28	Gvineja	137	21	Eritreja	160
80	Njemačka	9	61	Portugal	33	50	Grčka	59	40	Burkina Faso	86	35	Mongolija	111	28	Liberija	137	21	Irak	160
80	Luksemburg	9	60	Bocvana	35	49	Jemenija	60	40	Indija	86	35	Sjev. Makedonija	111	28	Mijanmar	137	19	Avganistan	165
77	Australija	11	60	Nacija Burneja	35	49	Jordan	60	40	Maroko	86	35	Panama	111	28	Paragvaj	137	19	Burundi	165
77	Kanada	11	60	Izrael	35	49	Slovačka	60	40	Istočni Timor	86	35	Moldavija	115	27	Angola	142	19	Kongo	165
77	Hong Kong	11	60	Litvanija	35	47	Bjelorusija	63	40	Trinidad i Tobago	86	34	Filipini	115	27	Angola	142	19	Gvineja Bisau	165
77	Ujedinjeno Kraljev.	11	60	Slovenija	35	47	Hrvatska	63	40	Turska	86	34	Egipat	117	27	Đibuti	142	19	Turkmenistan	165
76	Austrija	15	60	Sent Vinsent i Grenadini	40	47	Kuba	63	39	Kolumbija	92	33	Nepal	117	27	Papua Nova Gvineja	142	18	Demokratska Republika Kongo	170
76	Belgija	15	59	Zelenortska Ostrva	41	47	Sao Tome i Principe	63	39	Ekvator	92	33	Nepal	117	27	Uganda	142	18	Haiti	170
75	Estonija	17	58	Kosta Rika	42	45	Crna Gora	67	38	Brazil	94	33	Siera Leone	117	26	Bangladeš	146	18	Koreja, Sjeverna	170
75	Island	17	57	Kipar	42	45	Senegal	67	38	Etiopija	94	33	Ukrajina	117	26	Centralnoafrička Republika	146	17	Libija	173
74	Japan	19	57	Letonija	42	44	Bugarska	69	38	Kazahstan	94	33	Zambija	117	26	Uzbekistan	146	16	Ekvator. Gvineja	174
72	Irska	20	57	Gruzija	45	44	Madarska	69	38	Peru	94	32	Niger	123	25	Kamerun	149	16	Sudan	174
71	Ujedinjeni Arapski Emirati	21	56	Poljska	45	44	Jamajka	69	38	Srbija	94	31	Bolivija	124	25	Gvatemala	149	15	Venecuela	176
71	Urugvaj	21	56	Sveta Lucija	45	44	Rumunija	69	38	Šri Lanka	94	31	Kenija	124	25	Iran	149	15	Jemen	176
69	Francuska	23	56	Dominika	48	44	Južna Afrika	69	38	Surinam	94	31	Kirgistan	124	25	Lebanon	149	14	Sirija	178
68	Butan	24	55	Češka	49	44	Tunis	69	38	Tanzanija	94	31	Meksiko	124	25	Madagaskar	149	12	Somalija	179
67	Čile	25	54	Oman	49	43	Gana	75	37	Gambija	102	31	Pakistan	124	25	Mozambik	149	12	Južni Sudan	179
			54		49	43	Maldivi	75	37	Indonezija	102	30	Azerbejdžan	129	25	Nigerija	149			
			43		49	43	Vanuatu	75	37			30	Gabon	129						

Deset najgore pozicioniranih država po CPI 2020:

<i>Država</i>	<i>Indeks</i>
Haiti	18
Koreja, Sjeverna	18
Libija	17
Ekvator. Gvineja	16
Sudan	16
Venecuela	15
Jemen	15
Sirija	14
Somalija	12
Južni Sudan	12

Deset nabolje pozicioniranih država po CPI 2020:

<i>Država</i>	<i>Indeks</i>
Danska	88
Novi Zeland	88
Finska	85
Singapur	85
Švedska	85
Švicarska	85
Norveška	84
Holandija	82
Njemačka	80
Luksemburg	80

CPI 2020. Istočna Evropa i Centralna Azija

<i>Država</i>	<i>Indeks</i>
Gruzija	56
Jermenija	49
Bjelorusija	47
Crna Gora	45
Turska	40
Kazahstan	38
Srbija	38
Albanija	36
Kosovo*	36
Bosna i Hercegovina	35
Sjeverna Makedonija	35
Moldavija	34
Ukrajina	33
Kirgistan	31
Azerbejdžan	30
Rusija	30
Uzbekistan	26
Tadžikistan	25
Turkmenistan	19

Bosna i Hercegovina nazaduje

Sa ocjenom CPI od **35**, **Bosna i Hercegovina je u značajnom padu u odnosu na 2012. godinu** kada je indeks percepcije korupcije ocijenjen sa 42.

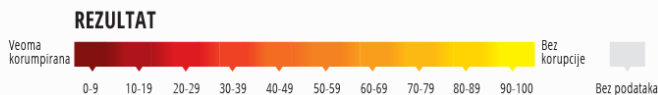
Tokom pandemije Covid-19 javnost u BiH je pored čestih kršenja ljudskih prava svjedočila brojnim navodima o zloupotrebama prilikom hitnih nabavki medicinske opreme od kojih većina još uvijek nije procesuirana.

INDEKS PERCEPCIJE KORUPCIJE 2020

ISTOČNA EVROPA
& CENTRALNA AZIJA

36/100

PROSJEČAN REZULTAT

REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA
35	Sjev. Makedonija	111
34	Moldavija	115
33	Ukrajina	117
31	Kirgistan	124
30	Azerbejdžan	129
30	Rusia	129
26	Uzbekistan	146
25	Taikistan	149
19	Turkmenistan	165
56	Gruzija	45
49	Jermenija	60
47	Bjelorusija	63
45	Crna Gora	67
40	Turska	86
38	Kazakhstan	94
38	Srbija	94
36	Albanija	104
36	Kosovo*	104
35	Bosna i Hercegovina	111

#cpi2020

www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2020) is licensed under CC BY-ND 4.0

Države sa boljim GPI 2020 od Bosne i Hercegovine:

<i>Država</i>	<i>indeks</i>	<i>pozicija</i>			
Ruanda	54	49	Lesoto	41	83
Grenada	53	52	Burkina Faso	40	86
Italija	53	52	Indija	40	86
Malta	53	52	Maroko	40	86
Mauricijus	53	52	Istočni Timor	40	86
Saudijska Arabija	53	52	Trinidad i Tobago	40	86
Malezija	51	57	Turska	40	86
Namibija	51	57	Kolumbija	39	92
Grčka	50	59	Ekvador	39	92
Jermenija	49	60	Brazil	38	94
Jordan	49	60	Etiopija	38	94
Slovačka	49	60	Kazahstan	38	94
Bjelorusija	47	63	Peru	38	94
Hrvatska	47	63	Srbija	38	94
Kuba	47	63	Šri Lanka	38	94
Sao Tome i Principe	47	63	Surinam	38	94
Crna Gora	45	67	Tanzanija	38	94
Senegal	45	67	Gambija	37	102
Bugarska	44	69	Indonezija	37	102
Mađarska	44	69	Albanija	36	104
Jamajka	44	69	Alžir	36	104
Rumunija	44	69	Obala Slonovače	36	104
Južna Afrika	44	69	El Salvador	36	104
Tunis	44	69	Kosovo*	36	104
Gana	43	75	Tajland	36	104
Maldivi	43	75	Vijetnam	36	104
Vanuatu	43	75	Bosna i Hercegovina	35	111
Argentina	42	78			
Bahrein	42	78			
Kina	42	78			
Kuvajt	42	78			
Solomonska ostrva	42	78			
Benin	41	83			
Gvajana	41	83			

Države sa gorim CPI 2020 od Bosne i Hercegovine:

<i>Država</i>	<i>indeks</i>	<i>pozicija</i>			
Bosna i Hercegovina	35	111	Gvatemala	25	149
Mongolija	35	111	Iran	25	149
Sjeverna Makedonija	35	111	Libanon	25	149
Panama	35	111	Madagaskar	25	149
Moldavija	34	115	Mozambik	25	149
Filipini	34	115	Nigerija	25	149
Egipat	33	117	Tadžikistan	25	149
Esvatini	33	117	Honduras	24	157
Nepal	33	117	Zimbabve	24	157
Sijera Leone	33	117	Nikaragva	22	159
Ukrajina	33	117	Kambodža	21	160
Zambija	33	117	Čad	21	160
Niger	32	123	Komori	21	160
Bolivija	31	124	Eritreja	21	160
Kenija	31	124	Irak	21	160
Kirgistan	31	124	Avganistan	19	165
Meksiko	31	124	Burundi	19	165
Pakistan	31	124	Kongo	19	165
Azerbejdžan	30	129	Gvineja Bisau	19	165
Gabon	30	129	Turkmenistan	19	165
Malavi	30	129	Demokratska Republika Kongo	18	170
Treba	30	129	Haiti	18	170
Rusija	30	129	Koreja, Sjeverna	18	170
Laos	29	134	Libija	17	173
Mauritanija	29	134	Ekvatorijalna Gvineja	16	174
Togo	29	134	Sudan	16	174
Dominikanska Republika	28	137	Venecuela	15	176
Gvineja	28	137	Jemen	15	176
Liberija	28	137	Sirija	14	178
Mijanmar	28	137	Somalija	12	179
Paragvaj	28	137	Južni Sudan	12	179
Angola	27	142			
Džibuti	27	142			
Papua Nova Gvineja	27	142			
Uganda	27	142			
Bangladeš	26	146			
Centralnoafrička Republika	26	146			
Uzbekistan	26	146			
Kamerun	25	149			

Države regiona i susjedne zemlje po CPI za 2020.:

Država	indeks	pozicija
Slovenija	60	35
Grčka	50	59
Hrvatska	47	63
Crna Gora	45	67
Bugarska	44	69
Rumunija	44	69
Srbija	38	94
Albanija	36	104
Kosovo*	36	104
Bosna i Hercegovina	35	111
Sjeverna Makedonija	35	111

Najznačajnije promjene CPI 2020 u odnosu na 2012.:

Država	CPI 2019	CPI 2012	Razlika
Avganistan	19	8	11
Jermenija	49	34	15
Australija	77	85	-8
Austrija	76	69	7
Bjelorusija	47	31	16
Bosna i Hercegovina	35	42	-7
Kanada	77	84	-7
Kongo	19	26	-7
Obala Slonovače	36	29	7
Ekvador	39	32	7
Estonija	75	64	11
Etiopija	38	33	5
Grčka	50	36	14
Gvatemala	25	33	-8
Gvajana	41	28	13
Mađarska	44	55	-11
Italija	53	42	11
Kirgistan	31	24	7
Libanon	25	30	-5
Liberija	28	41	-13
Madagaskar	25	32	-7
Malavi	30	37	-7
Mozambik	25	31	-6
Mijanmar	28	15	13
Nepal	33	27	6
Nikaragva	22	29	-7
Sveta Lucija	56	71	-15
Senegal	45	36	9
Sirija	14	26	-12
Turska	40	49	-9
Ukrajina	33	26	7
Uzbekistan	26	17	9
Jemen	15	23	-8

INDEKS PERCEPCIJE KORUPCIJE 2020

Promjene percipiranog niva korupcije u javnom sektoru od 2012 do danas

26
22

ZEMALJA KOJE SU NAPREDOVALE

- Grčka (+14)
- Mijanmar (+13)
- Ekvador (+7)

ZEMLJE KOJE SU NAZADOVALE

- Liban (-5)
- Malavi (-7)
- Bosna i Hercegovina (-7)

Sa Indeksom percepcije korupcije od samo **35**, Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan pad od **sedam poena** u odnosu na 2012. Tokom pandemije zemlja se suočila sa brojnim **kršenjem ljudskih i radničkih prava** kao i sa diskriminacijom pri raspodjeli ekonomske pomoći te brojnim navodima o **nelegalnim nabavkama medicinske opreme**.

#cpi2020
www.transparency.org/cpi

35/100

REZULTAT BOSNE I HERCEGOVINE U 2020 GODINI

Države regiona i susjedne zemlje po trendu promjene CPI za period od 2012. do 2020:

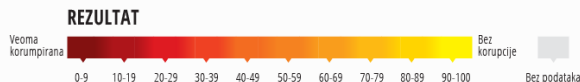
<i>Država</i>	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Slovenija	60	60	60	61	61	60	58	57	61
Grčka	50	48	45	48	44	46	43	40	36
Hrvatska	47	47	48	49	49	51	48	48	46
Crna Gora	45	45	45	46	45	44	42	44	41
Bugarska	44	43	42	43	41	41	43	41	41
Rumunija	44	44	47	48	48	46	43	43	44
Srbija	38	39	39	41	42	40	41	42	39
Albanija	36	35	36	38	39	36	33	31	33
Kosovo*	36	36	37	39	36	33	33	33	34
Bosna i Hercegovina	35	36	38	38	39	38	39	42	42
Sjeverna Makedonija	35	35	37	35	37	42	45	44	43

INDEKS PERCEPCIJE KORUPCIJE 2020

U ZEMLJAMA REGIONA
KOJE NISU U EU

39/100

PROSJEČAN REZULTAT

REZULTAT	DRŽAVA	POZICIJA
45	Crna Gora	67
38	Srbija	94
36	Albanija	104
36	Kosovo*	104
35	BiH	111
35	Sjev. Makedonija	111

#cpi2020

www.transparency.org/cpi

This work from Transparency International (2020) is licensed under CC BY-ND 4.0

Širom regiona, pandemija COVID-19 je razotkrila sistemske probleme te istakla rasprostranjenu korupciju što je dovelo do povećanja nezadovoljstva javnosti. Neki politički lideri iskoristili su krizu da povećaju svoju moć, umanje već ograničen pristup informacijama, eliminišu zahtjev transparentnosti pri postupcima javnih nabavki te ignorišu principe javne odgovornosti.

COVID-19 je korumpiranim i autoritarnim liderima pružio izgovor da smanje nadzor nad javnom potrošnjom i ograniče građanske slobode. Ti naponi smanjili su transparentnost potrošnje strane pomoći, otežavajući nadzor nad utroškom sredstava raspodjele pomoći.

Istraživanja pokazuju da korupcija podriva demokratska prava i institucije, kao što su sloboda govora, pristup informacijama i nezavisno pravosuđe a građane ograničava da uoče i prepoznaju odgovornost nadležnih.

Rasprostranjena korupcija i nedostatak transparentnosti i odgovornosti potkopali su adekvatan odgovor na COVID-19 u svim zemljama regiona.